

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2021-11-11

Diarienummer:
AMN-2019-0185

Handläggare:
Eva Hellstrand

Riktat stöd för verksamhetsutveckling till nyanlända elever

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna

Ärendet

Sedan 2019 pågår en samverkan mellan Uppsala kommun och Skolverket i en satsning för att stärka kommunens förmåga att erbjuda nyanlända barn och elever en hög och likvärdig kvalitet. I tidigare beslutsunderlag för satsningen framgår att förvaltningen avser att rapportera två gånger om året angående satsningen till arbetsmarknadsnämnden.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

I bifogad handling redovisas satsningar inom fyra områden:

1. Fortsatt kvalitetsarbete med fokus på andraspråkselevs möjligheter att lära
2. Nätverk för sfi-lärare inom vuxenutbildningen
3. Nätverk för att kvalitetssäkra processer i övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen
4. Bedömning och betygsättning/nätverk för andraspråklärare

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden, daterad 11 november 2021
- Bilaga: Riktade insatser för nyanlända barns och elevers lärande – delrapport november 2021

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers lärande – delrapport november 2021

Denna skolverkssatsning sträcker sig över alla fyra skolformer i Uppsala kommun, förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildningen. I övriga skolformer är det vissa utvalda skolor som ingår i satsningen men i vuxenutbildningen ingår alla anordnare, egen regi och de externa, på samma villkor och tillsammans. Insatsen skulle från början avslutas i juni 2022 men förlängs troligtvis till december 2022. Inom vuxenutbildningen genomförs följande fyra insatser:

1. **Fortsatt kvalitetsarbete med fokus på andraspråkselevers möjligheter att lära (NC)**

Samarbetet med Nationellt centrum för svenska som andraspråk, där 20 lärledare utbildas i en pedagogisk metod baserad på Helen Timperleys cykel för kollegialt lärande, fortgår under hösten 2021, för att från januari 2022 implementeras i den ordinarie verksamheten som en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

2. **Nätverk för sfi-lärare inom vuxenutbildningen, egen regi och externa utbildningsanordnare**

Nätverket för lärare i sfi (Svenska för invandrare) är nu etablerat. Den 16 september hölls den första gemensamma dagen för alla sfi-lärare i kommunen. På förmiddagen bjöds lärarna på en föreläsning om vuxenpedagogik av Helena Colliander, universitetslektor vid Linköpings universitet. På eftermiddagen genomfördes olika workshops och diskussionsforum i små grupper på plats på UJC Boländerna. Först fick lärarna efterarbeta föreläsningen i små grupper indelade utifrån vilken nivå man undervisade på. Därefter var det valbara workshops utifrån behov och intresse, till exempel specialpedagogik, elevmottagning, skönlitteratur i sfi-undervisningen samt digitala verktyg på olika nivåer. Sfi-dagen kommer att bli ett stående inslag en gång per termin, en möjlighet för sfi-lärare hos alla anordnare att lära känna varandra och att kunna bygga upp ett samarbete i olika frågor, som en del i arbetet för en likvärdig utbildning för alla sfi-elever i Uppsala kommun. Efter sfi-dagen och som en förberedelse inför nästa sfi-dag gjordes en utvärderande enkät med deltagande lärare. Följande citat är tagna ifrån den:

Det bästa var att få träffa andra lärare som undervisar på samma nivå och höra hur de tänker i sin undervisning,

Härligt med en seriös o relevant föreläsning och att känna samhörighet med den samlade SFI-lärarkåren i stan.

3. **Nätverk för att kvalitetssäkra processer i övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen**

Enligt en ESF studie, publicerad i september 2021, är det endast omkring 30% av de som börjar på gymnasiet språkinroduktionsprogram som går vidare till ett nationellt program på gymnasiet. (Diarienummer Europeiska Socialfonden: 2020/00710, sidan 5). 47 procent av de elever som påbörjade språkinroduktion 2011 och 2012 gick vidare till någon form av vuxenutbildning inom fyra år efter starten, enligt Skolverket

(<https://www.skolverket.se/om-oss/press/pressmeddelanden/pressmeddelanden/2018-05-21-manga-pa-sprakintroduktion-gar-till-komvux>) Det är därför viktigt att vuxenutbildningen kan ta emot

dessa elever på ett bra sätt och att övergången från språkinroduktion till vuxenutbildning kan bli så smidig som möjligt. I denna insats arbetar vuxenutbildningen tillsammans med gymnasiet för att hitta olika lösningar. En blankett har tagits fram där information om elevens studiegång och framtida mål ska kunna följa med eleven vid övergången. Blanketten kommer även, i modifierad version, att kunna användas för övergångar mellan olika anordnare och/eller kurser inom vuxenutbildningen. Utifrån enkäter och intervjuer med lärare och elever på språkinroduktion tas det fram informationsmaterial om hur vuxenutbildningen fungerar praktiskt, framför allt i de delar som skiljer sig mellan gymnasiet och vuxenutbildningen. Materialet är tänkt att kunna användas av studie- och yrkesvägledare och lärare på gymnasiet, men vänder sig också direkt till eleverna på språkinroduktion.

Exempel på synpunkter från enkät med lärare på språkinroduktion:

"Hur lång tid kommer det att ta? Kommer det att vara gamla människor i samma klass som jag? Hur stora klasser är det? Det känns läskigt. Får man busskort? Lunch?" Eleverna ställer frågor så jag förstår att de inte kan få grepp över vad SFI innebär, vad man fokuserar på etc.

4. **Bedömning och betygssättning / Nätverk för svenska som andraspråklärare**

Precis som när det gäller sfi-elever är det viktigt att elever som läser svenska som andraspråk får en likvärdig undervisning och bedömning oavsett i vilken skolform eller hos vilken anordnare eleven studerar. Även här ska ett nätverk startas för alla sva-lärare i kommunen med återkommande gemensamma kompetensutvecklingar, såväl kollegiala som med extern input. Här kommer fokus att ligga på undervisningsinnehåll och bedömningar. Även här samarbetar vuxenutbildningen med gymnasiet och i höst startar nätverksträffar med lärare i svenska som andraspråk från språkinroduktion på gymnasiet och från vuxenutbildningens olika anordnare. På dessa träffar kommer bedömningar i de olika färdigheterna studeras, på olika nivåer, undervisningsinnehåll, vad fokus är i undervisning och bedömning.

Alla insatser i denna skolverkssatsning är tänkt att implementeras i ordinarie verksamhet efter insatsens slut.

Isabelle Borg, processledare, arbetsmarknadsförvaltningen